

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ
У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ
УПРАВЛІННЯ ФІТОСАНІТАРНОЇ БЕЗПЕКИ

вул. Келецька, 53, м. Вінниця, 21027, тел. (0432) 46-46-47, 46-46-71, факс (0432) 57-03-01
web: www.vingudpss.gov.ua, e-mail: info@vingudpss.gov.ua, код ЄДРПОУ 40310643

№ _____ від _____ 20__ р. на № _____ від _____ 20__ р.

**Відділ захисту рослин управління фітосанітарної
безпеки Департаменту контролю в сфері
насінництва та розсадництва, карантину та
захисту рослин, за якістю зерна
Держпродспоживслужби України
Департамент агропромислового розвитку
Вінницької ОВА
Вінницький обласний центр з гідрометеорології**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ №3
щодо фітосанітарного стану посівів сільськогосподарських культур
у господарствах Вінницької області станом на 11 травня 2023 року

В першій декаді травня спостерігалися значні коливання температурного режиму, з невеликими та помірними опадами. Поширення холодних повітряних мас в останні дні декади обумовило нічні заморозки на поверхні ґрунту та на висоті 2 см. Сонячне сяйво до поверхні землі надходило протягом 78 годин, при нормі 84 години. Протягом декади вітер переважав слабкий та помірний.

Середня декадна температура повітря становила 10,7-12,6° тепла, що на 1,9-2,8° нижче від норми.

Максимальна температура повітря в денні години 3 травня підвищувалася до 22-25° тепла. Мінімальна температура повітря в нічні години знижувалася до 1-4° тепла. Мінімальна температура на поверхні ґрунту опускалася від плюс двох до мінус двох градусів.

Кількість опадів, які випали в останні дні декади склала 2-8 мм, або 14-73% від норми, в північних та південно-східних районах області до 0,0-0,4 мм, або до 3% від норми. Середня декадна температура ґрунту на глибині 10 см склала 12-15° тепла. Відносна вологість повітря становила 52-62%, при нормі 61-65%. Впродовж 2-5 днів відносна вологість повітря знижувалася до 30 % і нижче.

Стойкий перехід середніх добових температур повітря через +10° на території області відбувся 19.04-01.05, при середньобогаторічних строках 13.04-20.04.

Агрометеорологічні умови були задовільними для ранніх ярих культур, та мало сприятливими для пізніх теплолюбних культур через дефіцит теплозабезпеченості протягом декади.

Тривалий період посіву ярих культур обумовив розбіжності у фазовому розвитку.

Прохолодна погода продовжить період цвітіння плодкових культур.

Мінімальна температура на поверхні ґрунту в окремих районах знижувалася до мінус 1-2°, які мали негативний вплив на суницю під час цвітіння.

Дощова погода попередніх періодів сприяла ущільненню ґрунту, а подальше підсихання верхнього шару ґрунту призвело до утворення щільної ґрунтової кірки, що потребує додаткового обробітку.

Сума ефективних температур вище +5° станом на 10 травня становила 194-284°, при нормі 206-266°, вище +10° становила 15-46°, при нормі 48-79°.

Запаси вологи в ґрунті знаходилися в межах від достатніх до оптимальних. Станом на 8 травня запаси продуктивної вологи під озимою пшеницею в орному шарі ґрунту становили 22-38 мм, в метровому 142-196 мм. Запаси продуктивної вологи під ранніми ярими культурами (ярий ячмінь, горох) становили відповідно 24-43 мм та 150-215 мм. Під цукровим буряком запаси продуктивної вологи в

орному шарі ґрунту до 25 мм, в метровому до 145 мм. Під пізніми теплолюбними культурами (соняшник, кукурудза, гречка, соя) запаси продуктивної вологи в 0-20 см шарі 22-42 мм, в 0-100 см - 130-190 мм.

У озимої пшениці продовжувався ріст стебла. Висота рослин становила 16-22 см. Густина посівів становила 746-1058 стебел на 1 м². Стан посівів переважно добрий та задовільний. Окремі господарства відмічають ураження посівів хворобами та ослаблення через нестачу поживних речовин в ґрунті.

У озимого ріпаку відмічено цвітіння, при висоті рослин 109-120 см. Густина посівів становила 21-30 стебел на 1 м².

У ярого ячменю відмічаються розбіжності у фазовому розвитку за рахунок тривалого періоду сівби. На пізніх посівах відмічено сходи, 3 лист. На ранніх площах посіву у ярого ячменю - утворення вузлових коренів, кушіння при висоті рослин 14-18 см. Стан посівів переважно добрий.

Кукурудза. Проводили сівбу, на раніше посіяних площах відмічено проростання зерна.

Цукрові буряки продовжувався сіяти.

У гороху листоутворення та поява суцвіть при висоті рослин до 24 см. Стан посівів переважно добрий.

Соняшник. Господарства проводили сівбу, на раніше засіяних площах з'явилися сходи.

Соя. Продовжували сіяти.

Картоплю продовжували висаджувати.

Городні культури. Проводилася висадка розсади у відкритий ґрунт ранніх сортів капусти, сіяли огірки в ґрунт.

Плодові культури. Відмічено цвітіння яблуні, кінець цвітіння та утворення зав'язі кісточкових порід.

У деревних порід відмічено цвітіння каштанів, бузку та дуба, розгортання перших листочків акації.

Господарства області проводили посів теплолюбних культур, підживлювали, обробляли отрутохімікатами та гербіцидами, проводили інші сільськогосподарські роботи при задовільних погодних умовах. Ущільнення ґрунту ускладнювало обробіток ґрунту.

Фенологія культур

Озима пшениця – вихід в трубку.

Ярий ячмінь – кушіння.

Кукурудза – сівба-проростання насіння.

Картопля – висадка-сходи.

Озимий ріпак – цвітіння.

Горох – 5-7 справ. листок.

Цукрові буряки, соняшник – сівба – 1-2 справж. листок.

Яблуня – цвітіння.

Багатоїдні шкідники

Початок травня характеризувався сухою сонячною погодою, підвищенням температурного режиму, що активізувало діяльність шкідливих організмів у посівах сільськогосподарських культур.

На площах соняшнику нараховується 1 екз./м² **дротяників** та **несправжніх дротяників**, на посівах кукурудзи - 1,5 екз./м².

З початку травня відмічається початок залялькування гусениць **озимої совки**. За сприятливих погодних умов літ метеликів очікується в третій декаді травня.

В південній частині області при обстеженні посівів цукрових буряків було виявлено 1 екз./м² **піщаного мідляка**, соняшнику - 1,1 екз./м² **піщаного мідляка** та 0,1 екз./м² - **сірого бурякового довгоносика**.

Повсюди продовжується літ **травневих жуків**. Інтенсивність становить 1 екз. в полі зору за 10 хв.

Шкідники та хвороби зернових культур та багаторічних трав

На посівах озимої пшениці Відмічено заселення зернових **хлібними клопами** – шкідливою черепашкою та елією гостроголовою, яких нараховується 0,1 екз./м², пошкоджено окремі рослини. Повсюди **хлібними блішками** пошкоджено до 5% рослин за чисельності 2-3 екз./м². **П'явиці** за чисельності 0,4-1 екз./м² на 51% обстежених площ слабко пошкодили 2% рослин. **Цикадок** нараховується 2 екз./м². В сонячні дні на 100 помахів ентомологічного сачка уловлювалося 2 екз. **шведської мухи**.

Злаковою попелицею заселено 1-3% рослин за чисельності 3-6 екз./рослину.

Інтенсивного розвитку на зернових колосових хвороби не набули через значні перепади температур. Ураження **борошнистою россою** становить 4, максимально 8% рослин, **септоріозом** – 2-7% рослин, **кореневими гнилями** – 2-4% рослин, **бурою листковою іржею** – 1, максимально 4%.

На озимому ячмені продовжується розвиток **гельмінтоспориозу**, який уразив 2-5% рослин в слабкому ступені. Поступово наростає ураженість **кореневими гнилями та борошнистою росю**, які охопили відповідно 2-4% та 2-5% рослин. **Хлібні блішки**, яких нараховується в середньому 2 екз./м², слабо шкодили 3-5% рослин. Збільшується чисельність **п'явиць**, яких налічується 0,3-0,5 екз./м². **Злакова попелиця** наразі заселяє 0,5-1% рослин з чисельністю 4-5 екз. личинок на заселену рослину.

На багаторічних травах продовжується живлення **бульбочкових довгоносиків**, які за чисельності 1-3 екз./м² заселяють 100% обстежених площ, де пошкодили 2-5% рослин. **Листкового люцернового довгоносика** (фітономус) налічується 2-4 екз./100 п.с. за пошкодження до 10% рослин, **коңюшинового стеблового довгоносика** – 1 екз./м² за пошкодження 1% рослин. Також на 100 п.с. уловлюється 18-35 екз. **попелиць**.

Шкідники та хвороби цукрових буряків

Несприятливі погодні умови (дощі, низькі температури), як результат пізні посіви, насінневий матеріал оброблений інсектицидами, обумовили порівняно невелику чисельність **звичайного та сірого довгоносиків** у посівах цукрових буряків, які виявлялись відповідно на 54 та 7% обстежених площ. Чисельність фітофага становить 0,1-0,2 екз./м², слабо пошкоджено 1% рослин. На 69% обстежених площ шкодять **бурякові блішки** за чисельності 1-2 екз./м², пошкоджено 1-2% рослин. **Щитоносками** пошкоджено в слабкому ступені 1% рослин за чисельності 0,1 екз./м².

Повсюди на 43% обстежених площ спостерігається ураження **коренеїдом** на 0,5% рослин.

Шкідники та хвороби озимого ріпаку

Посіви озимого ріпаку в області продовжує заселяти **стебловий капустанний прихованохоботник**. На 52% обстежених площ, пошкоджено в середньому 4% максимально 8% рослин за чисельності 2-3 личинки./рослину. **Ріпаковим квіткоїдом** заселено 70% площ, 3-7% рослин, за чисельності 2 екз./рослину. **Насінневим прихованохоботником** заселено 46% обстежених площ, 3-10% рослин, чисельність 1-2 екз./рослину. **Капустанні блішки** пошкодили 2-5% рослин за чисельності 2-4 екз./м².

Рослини ріпаку уражено **фомозом** 2-3%, розвиток хвороби - 0,1%, **бактеріозом** уражено 1-2% рослин.

Шкідники картоплі

На площах картоплі (південна частина) відмічається початок виходу та заселення сходів ранньої картоплі **колорадським жуком**, заселеність яким становить 3% кущів з чисельністю 1 екз./кущ. На півночі області, де сходи відсутні, нараховується 1-2 екз./м².

Шкідники саду

В садах продовжується розвиток зеленої **яблуневої попелиці**, якою заселено 4-11% дерев, 2-3% листків за чисельності 2-6 екз./листок. Продовжується шкідливість плодкових довгоносиків на 3-25% дерев: **сірого брунькового довгоносика** 3-4 екз./дерево, **букарки** – 5-7 екз./дерево, **квіткоїда** – 2 екз./дерево. **Медяницями** пошкоджено 1% листя, **листокрутками** – 2-3% розеток листя.

В першій декаді травня відмічається початок дозрівання сумкоспор збудника **парші** яблуні та груші. Продовжується розвиток **борошнистої роси**, якою уражено 1% дерев та листків.

Інформація

щодо поширення і чисельності шкідників сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 11 травня 2023 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва шкідника	Заселено, %		Чисельність, екз. (сер./макс.)								Пошкоджено, (сисними – заселено) рослин, бруньок, листків, суцвіть, плодів, %		Ступінь пошкодження, %					
				площ	рослин, бруньок, суцвіть, плодів	один. виміру	імаго		яйце		личинки			ентомофаги	серед.	макс.	слабкий (до 25% рослин)	середній (26-50% рослин)	сильний (51% і більше)		
							серед.	макс.	серед.	макс.	серед.	макс.	вік								
1	Оз.пшениця	709	Шкідл. черепашка	7		екз./м2	0,1	0,1							0,1	0,2	100				
			Елія гостроголова	4		екз./м2	0,1	0,1								0,1	0,2	100			
			Цикадки	28		екз./м2	2	2								2	3	100			
			Попелиці	52	1,4	екз./росл					3,5	6				1,4	3	100			
			Хлібні блішки	64		екз./м2	2	3								3	5	100			
			П'явиці	51		екз./м2	0,8	1								2	2	100			
			Шведські мухи	13		екз./100 п.с.	2	2													
2	Оз.ячмінь	134	Злакові попелиці	100	0,7	екз./росл				4	5				0,7	1	100				
			Хлібні блішки	100		екз./м2	2	2								4,3	5	100			
			П'явиці	100		екз./м2	0,4	0,5								2,6	3	100			
3	Оз.ріпак	512	Стебл. капустяний прихованохоботник	52	5	екз./росл	1	2			2,5	3			5	8	100				
			Ріпаківий квіткоїд	70	3,5	екз./росл	2	2								2,8	7	100			
			Насінневий прихованохоботник	46	4	екз./росл	1,3	2									4,5	10	100		
			Капустяні блішки	64		екз./м2	2,5	4									2,5	5	100		
4	Яр.ячмінь	46	Травневий жук	13		екз./м2				0,5	0,5				1	2	100				
			Елія гостроголова	13		екз./м2	0,2	0,2								0,1	0,2	100			
			Хлібні блішки	46		екз./м2	2	3								3	3	100			
			П'явиці	46		екз./м2	0,3	1								2	2	100			
5	Кукурудза	136	Дротяники	100		екз./м2				1,5	1,5										
6	Цукрові буряки	258	Зв. бур. довгоносик	54		екз./м2	0,1	0,2							1	1	100				
			Сір.бур. довгонос.	7		екз./м2	0,1	0,1								1	1	100			
			Щитоноски	12		екз./м2	0,1	0,1								1	1	100			
			Піщаний мідляк	43		екз./м2	1	1										100			
			Бурякові блішки	69		екз./м2	1,4	2									1,5	2	100		
7	Соняшник	164	Піщаний мідляк	100		екз./м2	1,1	1,1							1	1	100				
			Сірий південний довгоносик	50		екз./м2	0,1	0,1								1	1	100			
			Дротяники	100		екз./м2					1	1				1	1	100			

8	Картопля	2	Травневий жук	50		екз./м2					0,5	1						
			Колорадський жук	10		екз./м2	1	2										
			Колорадський жук	50	3	екз./роsl	1	1							3	3	100	
			Дротяники	50		екз./м2					2	2						
9	Сад	6	Зел. ябл. попелиця	88	10	екз./листок					5	6		1,2	3	100		
			Букарка	87	8	екз./дерево	6	7							2	2	100	
			Яблуневий квіткоїд	5	3	екз./дерево	2	2							2	3	100	
			Розан. листовійка	7	6	екз./кв. роз.					1	1			2	3	100	
			Листоблішки	2	2	екз./листок					1	1			1	1	100	
10	Багаторічні трави	64	Конюш. стебловий довгоносик	22		екз./м2	1	1						1	1	100		
			Лист. люцерновий довгоносик	78		екз./100 п.с.	2	4							7	10	100	
			Горохова попелиця	45		екз./100 п.с.	18	35			5	5			5	12	100	
			Бульб. довгоносики	100		екз./м2	1,4	3							3	5	100	
			Клопи-сліпняки	22		екз./м2	0,2	0,2								0,1	0,1	100

Інформація щодо ураження хворобами сільськогосподарських рослин у Вінницькій області станом на 11 травня 2023 року

№ з/п	Назва культури	Обстежено, га	Назва хвороби	Уражено, %						Розвиток хвороби, %	Загинуло рослин, %
				площ	рослин		Назва ураж. органу	Органів рослин			
					середній	максим.		середній	максим.		
1	Оз.пшениця	709	Бура листкова іржа	36	1,4	4	листя			0,2	
			Борошниста роса	53	4	8	листя			0,2	
			Кореневі гнилі	46	2,5	4	коріння				
			Септоріоз	59	3	7	листя			0,1	
2	Оз.ячмінь	134	Борошниста роса	100	4	5	листя			0,2	
			Гельмінтоспоріоз	100	4	5	листя			0,3	
			Кореневі гнилі	100	3,5	4	коріння				
3	Оз.ріпак	512	Бактеріоз	13	1	2	коріння				
			Фомоз	18	2	3	листя			0,1	
4	Ц/буряки	258	Коренейд	43	0,5	0,5	коріння				
5	Сад	6	Борошниста роса	2	1	1	листя	1	2	0,1	

Начальник управління
фітосанітарної безпеки

підписано

Наталія САМБОРСЬКА

Володимир ТЕЛЕФУС (0432)46-46-47